

Helse - og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 Oslo

Deres ref.: 13/4111-

Vår ref.: 11/12

Dato: 25.11.2013

Høring av forslag til ny forskrift om bevilling for salg av tobakksvarer mv.

En av Kreftregisterets oppgaver er å gi råd og informasjon til øvrig forvaltning om tiltak som kan forebygge utvikling av kreftsykdom (Kreftregisterforskriften § 1-3). En reduksjon i bruken av tobakk er av sentral betydning for slik forebygging. Antall tilfeller av tobakksrelatert kreft (målt som forekomst av lungekreft) har aldri vært høyere i Norge enn det er i dag (Kreftregisterets tall for 2011). Det skyldes først og fremst tallet på voksne mennesker som har røykt mye og lenge.

Det foreliggende forslaget til forskrift retter seg mot forebygging av tobakksbruk blant unge ved en mer effektiv håndhevelse av aldersgrensen for kjøp av tobakksvarer (18 år). Å utsette og/eller forhindre bruk av tobakk blant unge vil redusere andelen tobakksbrukere og nikotinavhengige hos kommende generasjoner. Vi har merket oss at det i de senere år er fremmet en nasjonal strategi og flere konkrete forebyggende tiltak rettet mot denne aldersgruppen.

Andelen røykere blant unge har vist en gledelig nedgang gjennom det siste tiåret, men samtidig har vi i perioden 2008–2012 sett en sterk økning i andelen unge kvinner og menn som bruker snus daglig eller av og til (16–24 år, SSB 2012). Andelen som bruker snus, er høyest i aldersgruppen 16–24 år, både blant kvinner og menn og for daglig og av-og-til-brukere (SSB 2012). Snus er også klassifisert som kreftfremkallende, og kan i tillegg føre til andre alvorlige skadevirkninger, blant annet hvis det brukes i svangerskapet. Det haster derfor med tiltak som kan usette eller forhindre tobakksbruk i denne aldersgruppen.

Kreftregisteret vil forøvrig påpeke at en mye hurtigere nedgang i tobakksrelatert kreft vil kunne oppnås dersom man lykkes med å redusere andelen røykere i alderen over 50 år. Vi ser av det foreliggende høringsnotatet og tidligere forslag til endring i tobakkskadeloven (fra desember 2012, Prop. 55 L (2012–2013)) at departementet har valgt ikke å følge opp Helsedirektoratets forslag om reduksjon i tilgjengeligheten av tobakk for alle aldersgrupper ved å knytte bevilling til en reduksjon i antall utsalgssteder (dvs. begrenset til dagligvareforretninger og spesialforretninger for tobakk). Kreftregisteret vil derfor minne om at det er et stort behov for tiltak som reduserer bruken av tobakk i høyere aldersgrupper (fortrinnsvis røykeslutt).

Departementet ber spesielt om høringsinstansenes syn på spørsmål om:

1. sammenslåing av de tre forskriftene om reklameforbud, merking av tobakksvarer og bevilling for salg av tobakksvarer (pkt 1); om
2. fastsetting av krav til dokumentasjon ved søknad om bevilling (pkt 3.2); og om
3. fastsetting av krav til offisiell statistikk (pkt 3.9).

VENNLIGST ADRESSER POST TIL KREFTREGISTERET OG IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse: Kontoradresse: Telefon: 22 45 13 00 E-post: kreftregisteret@kreftregisteret.no
PB 5313 Majorstuen Fr. Nansens vei 19 Telefaks: 22 45 13 70 Internett: www.kreftregisteret.no
0304 Oslo 0369 Oslo

Bedriftsnr. Kreftreg.: 993 467 049
Org. nr. RR HF: 987 399 708
Bankkonto: 1503.27.09858

Svar: På generelt grunnlag ser Kreftregisteret det som positivt om et regelverk kan forenkles (f eks ved sammenslåing av forskrifter). Kreftregisteret støtter også synet om at det bør kunne stilles krav til offisiell statistikk. Til spørsmålet om dokumentasjon ved søknad om bevilling har Kreftregisteret ingen merknad.

Konklusjon

Kreftregisteret støtter forslaget til forskrift om bevilling for salg av tobakksvarer mv. i den hensikt å oppnå bedre håndheving av nedre aldersgrense for kjøp av tobakk. Kreftregisteret vil også være positive til nye tiltak som i større grad kan redusere tilgjengelighet og derved bruk av tobakk i eldre aldersgrupper.

Oslo, november 2013

Kristina Kjærheim
Overlege/forsker, dr.med
Avdelingsleder, Forskningsavdelingen

Tom K Grimsrud
Overlege, dr.med.